

AVOCATUL POPORULUI

*Domeniul privind
prevenirea torturii
– MNP –*

RAPORT
*privind vizita efectuată la Centrul de plasament "Micul Rotterdam"
din municipiul Constanța, în prezent funcționând cu denumirea de
Complexul de Case de Tip Familial "Micul Rotterdam",
la data de 17 noiembrie 2022*

Raportul este structurat pe trei capitole, după cum urmează:

1. Cadrul general și organizarea activității de monitorizare
2. Constatările rezultate din activitatea de monitorizare
3. Recomandări

București – 2023

1. Cadrul general și organizarea vizitei

Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție din cadrul instituției Avocatul Poporului îndeplinește atribuțiile specifice de Mecanism național de prevenire a torturii în locurile de detenție (MNP) în sensul *Protocolului opțional*, adoptat la New York la 18 decembrie 2002, la Convenția împotriva torturii și a altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante, adoptată la New York la 10 decembrie 1984, ratificat prin Legea nr. 109/2009.

Constituția României, republicată, consacră, în art. 11, **obligativitatea statului român** de a îndeplini obligațiile ce-i revin din tratatele la care este parte. De asemenea, articolul precitat, prevede că "*tratatele ratificate de Parlament, potrivit legii, fac parte din dreptul intern*".

În esență, potrivit prevederilor legale naționale și internaționale, aplicabile în materie¹, **mandatul proactiv al MNP constă în prevenirea torturii și a relelor tratamente** aplicate persoanelor aflate în locuri de detenție, **prin vizitarea**, anunțată sau inopinată, a **locurilor de detenție**, prin formularea de **recomandări** conducerilor locurilor de detenție vizitate în urma vizitelor efectuate.

De asemenea, se cuvine a menționa că, potrivit legii, **nicio persoană nu poate fi trasă la răspundere pentru informațiile comunicate membrilor echipei de vizitare**².

În aplicarea mandatului său, potrivit dispozițiilor legale, anterior menționate, precum și a Ordinului Avocatului Poporului nr. 134/2019 privind aprobarea împuternicirilor și ordinelor de deplasare în scopul realizării anchetelor și vizitelor, MNP, prin Centrul Zonal București, a efectuat o vizită inopinată la Centrul de plasament "Micul Rotterdam" din municipiul Constanța (denumit în continuare Centru), la data de 17 noiembrie 2022. Vizita a avut ca obiective: verificarea tratamentului aplicat beneficiarilor în vederea consolidării protecției acestora împotriva torturii și a pedepselor și tratamentelor inumane sau degradante și a exercitării fără discriminare a drepturilor și libertăților fundamentale, precum și alte aspecte cu relevanță pentru activitatea Mecanismului Național de Prevenire a Torturii.

Echipele de vizitare a fost pluridisciplinară, fiind alcătuită din reprezentanți ai instituției Avocatul Poporului de la Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție (MNP), respectiv: doamnele Izabela Cernavodeanu – jurist, Mihaela Sîrbu – jurist, domnii Cosmin-Ionuț

¹ Art. 19 raportat la art. 4 din Protocolul opțional, coroborate cu dispozițiile art. 2 alin. (2), art. 35 lit. (a) și art. 39 alin. (3) din Legea nr. 35/1997, privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată.

² Art. 21 din Protocolul opțional, coroborat cu art. 42 din Legea nr. 35/1997, republicată.

Tarnovețchi – medic și Dragoș- Gelu Balan – asistent social, precum și domnul Silviu Dumitru – reprezentant al Organizației Neguvernamentale „Asociația Grupul Român pentru Apărarea Drepturilor Omului” (GRADO).

1¹. Cooperarea conducerii unității vizitate cu membrii echipei MNP-Centrul Zonal București

Vizita a debutat cu discuții prealabile purtate între membrii echipei MNP-Centru Zonal București, menționați anterior și doamna Olga Abaianți, șefa Centrului. În cadrul discuțiilor au fost abordate teme privind obiectivele vizitei și etapele efectuării acesteia, prevederi legale privind întocmirea Raportului de vizită și a eventualelor recomandări, Răspunsul Centrului la eventualele recomandări formulate, precum și aspecte ce țin de organizarea, condițiile și atribuțiile Centrului.

Șefa Centrului vizitat, doamna Olga Abaianți, a dat dovadă de disponibilitate și flexibilitate pentru comunicarea directă cu membrii echipei de vizitare, a permis accesul acestora în spațiile Centrului (dormitoarele beneficiarilor, sala de mese, sala de activități, birouri personal etc.), precum și la documentele solicitate.

2. Concluziile MNP-Centrul Zonal București după efectuarea vizitei

a) Informații generale despre unitatea vizitată și despre beneficiari

Centrul de Plasament "Micul Rotterdam" este un serviciu specializat de asistență socială, fără personalitate juridică, componentă funcțională a Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului (DGASPC) Constanța, care are drept scop asigurarea unei intervenții eficiente în beneficiul copilului și drept misiune asigurarea protecției copilului pe o perioadă determinată, găzduire și servicii de pregătire pentru viața independentă, precum și pentru integrare/ reintegrare familială și socio-profesională, cu sediul în municipiul Constanța, str. Viitorului nr. 7, județul Constanța. A fost înființat în anul 2002 ca structură aflată în subordinea DGASPC Constanța, prin Dispoziția nr. 1108/09.09.2002 a Directorului General al DGASPC Constanța privind funcționarea Centrului de Plasament "Micul Rotterdam", pe terenul în suprafață de 4500 mp, dat în administrare de către Consiliul Județean (CJ) Constanța.

Începând cu data de 1 octombrie 2022, prin Hotărârea Consiliului Județean (H.C.J.) nr. 234/21.09.2022, a fost aprobată reorganizarea Centrului de Plasament "Micul Rotterdam", funcționând de la acea dată sub denumirea de Complexul de Case de Tip Familial "Micul Rotterdam" Constanța (abreviat, Complex).

Complexul funcționa cu respectarea prevederilor cadrului general de organizare și funcționare a serviciilor sociale, reglementat de Legea nr. 292/2011 a asistenței sociale, cu modificările ulterioare, Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, Ordinul ministrului muncii și justiției sociale nr. 25/2019 privind aprobarea standardelor minime de calitate pentru serviciile sociale de tip rezidențial destinate copiilor din sistemul de protecție specială, din 03.01.2019 (prescurtat, Ordinul nr. 25/2019), H.C.J. nr. 234/21.09.2022, Anexa 2, prin care a fost aprobat Regulamentul de organizare și funcționare a Complexului de Case de Tip Familial "Micul Rotterdam". DGASPC Constanța, în calitate de furnizor de servicii sociale, era acreditată începând cu anul 2014, conform Certificatului de acreditare Seria A nr. 0009798/22.05.2014, eliberat de Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice.

Centrul putea asigura găzduire pentru **46 de beneficiari** și avea în coordonare / administrare 4 case de tip familial cu destinația de servicii sociale cu cazare și un Apartament pentru Dezvoltare Deprinderi de Viață Independentă (destinat beneficiarilor majori), care, la momentul vizitei, era liber, nefiind cazat niciun beneficiar. *La data vizitei, Centrul asigura găzduirea unui număr de 45 de beneficiari (34 de fete și 11 băieți).*

Complexul deținea licențe de funcționare, emise de Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție (prescurtat, Autoritatea Națională sau ANPDCA), pentru fiecare modul/casă/apartament pentru o perioadă de 5 ani, cu condiția respectării standardelor minime de calitate pentru serviciile sociale oferite, începând cu data de 11.07.2022, până la data de 10.07.2027, pentru una din case (Casa Rozelor) și cu data de 01.08.2022, până la data de 31.07.2027, pentru celelalte case, *cu excepția Casei Bujorilor*, care, la data vizitei, *era în curs de licențiere*, având documentația depusă la ANPDCA. Apartamentul era autorizat să funcționeze, începând cu data de 10.04.2018, până la data de 09.04.2023. Din verificarea documentelor (licențe de funcționare ș.a.) prezentate membrilor echipei MNP, au rezultat următoarele:

- Casa Rozelor deținea Licența de Funcționare seria LF nr. 0000392 – capacitate 12 locuri;
- Casa Lalelelor deținea Licența de Funcționare seria LF nr. 0000393 – capacitate 12 locuri;
- Casa Crinilor deținea Licența de Funcționare seria LF nr. 0000394 – capacitate 12 locuri;
- Casa Bujorilor – capacitate 6 locuri, conform H.C.J. nr. 356/20.12.2022 privind modificarea și completarea H.C.J. nr. 234/21.09.2022;
- Apartament Dezvoltare Deprinderi de Viață Independentă deținea Licența de funcționare LF 00065 – capacitate 4 locuri.

Conform Organigramei, aprobată prin H.C.J. nr. 214/21.09.2022, numărul total de posturi prevăzut pentru Centru era **55 de posturi**. La data vizitei, **7 posturi erau vacante**, respectiv: 1 post psiholog și 6 posturi educator.

Condiții de cazare

Complexul era alcătuit din mai multe case de tip familial, așa cum s-a menționat anterior, la secțiunea "Informații generale ..." din prezentul raport. Astfel:

Casele de tip familial Rozelor, Lalelelor și Crinilor funcționau fiecare într-un imobil în suprafață utilă de 116 mp, conform extrasului de Carte Funciară nr. 224430/ 19.07.20022, fiind identice ca amenjare. Toate imobilele erau compuse din P+1. *Parterul clădirii* era compus din: 1 bucătărie dotată cu aragaz, masă, chiuvetă, frigider, scaune, dulapuri de bucătărie, veselă pentru fiecare copil; 1 sală de mese dotată cu două mese mari, scaune, dulapuri pentru veselă; 1 sală de studiu dotată cu 1 birou, 1 calculator, 1 televizor, 3 dulapuri cu 3 uși; 1 cameră de zi dotată cu canapea, 3 corpuri modulare, specifice unui living, un televizor LED; 1 hol dotat cu un pantofar, 1 birou psiholog, 1 izolator și 1 grup sanitar, amplasat pe hol, dotat cu cădiță de duș, chiuvetă și vas WC.

Accesul la etaj se făcea pe o scară de lemn, etajul fiind compus din **4 dormitoare** cu câte 3 paturi fiecare, 1 birou și 1 scaun de birou, 2 dulapuri; 2 grupuri sanitare, amplasate pe holul etajului, dotate cu cădiță de duș, chiuvetă și vas WC. Holul era suficient de larg și era dotat cu aer condiționat.

Fiecare Casă asigura găzduirea unui nr. de **12 beneficiari**, după cum urmează: Casa Rozelor – 12 fete; Casa Lalelelor – 12 fete; Casa Crinilor – 12 băieți.

Casa de tip familial Bujorilor asigura găzduirea unui nr. de **6 beneficiari** – fete și funcționa într-un imobil în suprafață utilă de 116 mp, conform extrasului de Carte Funciară nr. 224430/19.07.20022. Imobilul era structurat S+P+E, compartimentat astfel: *subsol* - 1 magazie alimente, 1 magazie fructe-legume, 1 magazie igienico-sanitare, 1 cameră atelier reparații; *parterul* -1 cabinet medical, 1 bucătărie dotată cu aragaz, masă, chiuvetă, frigider, scaune, veselă pentru fiecare copil, 1 grup sanitar, amplasat pe hol, dotat cu cădiță de duș, chiuvetă și vas WC, 1 cameră primire oaspeți, 1 birou administrator, 1 izolator. Holul era suficient de larg, iar *accesul la etaj* se realiza pe o scară de lemn. *Etajul* era alcătuit din: **1 birou șef centru**, **2 dormitoare** compuse fiecare cu câte 3 paturi, 1 dulap cu 3 uși, 1 comodă, 1 sală de studiu dotată cu 1 birou, 1 calculator,

1 televizor, 1 dulap cu 2 uși și 2 grupuri sanitare, amplasate pe holul etajului, dotate cu cădiță de duș, chiuvetă și vas WC.

Membrii echipei MNP au reținut, ca **deficiență**, că **spațiile nu erau accesibilizate pentru persoanele cu dizabilități**, aspect ce va fi detaliat, mai pe larg, la secțiunea "respectarea drepturilor persoanelor cu dizabilități" din prezentul raport.

**Exemple de bună practică:*

a) Complexul deține un teren de joacă generos, în suprafață de 1500 mp, dotat cu spațiu de joacă pentru copiii mici (cu leagăne, balansoare, tobogane ș.a.), un teren pentru activități sportive (fotbal, baschet și volei) și un teren amenajat pentru activități de tip fitness. Terenul a fost amenajat cu sprijinul TIKA (Agenția Turcă de Cooperare și Coordonare, promotor al prosperității în regiune)³.

b) În sălile de studiu, în scopul exersării drepturilor fundamentale legate de libertatea de expresie (libertatea de a primi sau de a comunica informații ori idei), beneficiarii aveau acces la internet.

Asistența socială

În centru nu exista un asistent social și, potrivit informațiilor furnizate de șeful centrului, niciun centru din subordinea D.G.A.S.P.C. Constanța nu avea asistent social, toți asistenții sociali funcționând în aparatul propriu al D.G.A.S.P.C. Constanța. Exista un singur manager de caz pentru toți copiii din centru, unele dintre responsabilitățile acestuia fiind delegate către doi responsabili de caz – psiholog și psihopedagog – angajați ai centrului. Cei mai mulți dintre beneficiarii intervievați cunoșteau managerul de caz și puteau oferi informații sumare cu privire la sfera activității pe care acesta o desfășoară în centru împreună cu copiii și cu ceilalți membri ai echipei multidisciplinare. Membrii echipei de vizitare au evaluat modul de păstrare al dosarelor personale ale beneficiarilor și au constatat că acestea erau păstrate într-un dulap încuiat, în biroul șefului de centru, iar accesul la dosare era limitat la lista specialiștilor și personalului de conducere, în conformitate cu Dispoziția Directorului General al D.G.A.S.P.C. Constanța. Au fost verificate mai multe dosare ale beneficiarilor și s-a constatat că acestea conțineau documentele prevăzute de Standardele de calitate aplicabile locului vizitat – Ordinul nr. 25/2019 – iar documentele conținute în acestea erau întocmite corect, erau în termen și conțineau informații detaliate și personalizate

³Articolul publicat de Agerpres, online, "TIKA, promotor al prosperității în regiune", disponibil la adresa următoare - <https://www.agerpres.ro/ots/2020/10/29/tika-promotor-al-prosperitatii-in-regiune-642437>.

cu privire la beneficiari. **Totuși, în timpul verificării dosarelor, au fost identificate câteva documente (Fișe de consiliere a copilului) care nu erau semnate de beneficiari. Referitor la acest aspect, membrii echipei de vizitare consideră că beneficiarii trebuia să ia act de informațiile cuprinse în anumite documente care-i privesc și să-și însușească informațiile conținute în acestea sub semnătură, în conformitate cu legislația și normativele aplicabile în domeniu.**

De asemenea, au mai fost identificate câteva documente (Rapoarte de evaluare psihologică), care nu erau asumate sub semnătură de către specialiștii care le-au realizat. Și în acest caz, reprezentanții echipei de vizitare apreciază că toate documentele conținute în dosare trebuie asumate de către angajații care le-au conceput, sub semnătură.

Referitor la activitățile cultural-educative, de socializare și de petrecere a timpului liber

În timpul vizitei s-a putut observa că în curtea centrului era amenajat un teren de sport, un loc de joacă cu suprafață antilovire și un spațiu cu aparate pentru fitness în aer liber. Toate facilitățile sportive și de joacă erau moderne și în stare foarte bună de funcționare, iar finanțarea dotării și amenajării acestora fusese asigurată de către Agenția Turcă de Cooperare și Coordonare – TIKA (aspect menționat, mai sus, la "*Exemple de bună practică*"). De altfel, toate spațiile exterioare centrului erau bine amenajate cu alei, flori, arbuști, curate și bine îngrijite. În timpul interviurilor cu beneficiarii, aceștia au declarat că foloseau spațiile sportive și de joacă, conform programului de activități al centrului. Casele în care locuiau beneficiarii erau dotate cu televizoare și aparatură audio/video, cărți, jucării și jocuri, loc de relaxare și pentru activități de socializare și de petrecere a timpului liber (living). De asemenea, în fiecare casă exista câte o mică bibliotecă și existau mai mulți beneficiari care citeau în mod frecvent.

Potrivit documentelor puse la dispoziția membrilor echipei de vizitare, a informațiilor furnizate de personalul centrului, dar și a informațiilor primite de la beneficiarii intervievați în timpul vizitei, s-a constatat că în centru se derulau mai multe tipuri de activități, în conformitate cu un program însușit și agreat de copii. Activitățile educative erau desfășurate în scop de dezvoltare personală, de învățare și recuperare și erau adaptate nevoilor educaționale ale beneficiarilor. Aceste cuprindeau toate ariile de dezvoltare, iar acolo unde a fost necesar, au fost elaborate planuri de recuperare adaptate nivelului de dezvoltare al fiecărui minor din centru. Astfel, personalul de educație și îngrijire al centrului desfășura, împreună cu beneficiarii, activități de

dezvoltare și consolidare a competențelor școlare – formarea deprinderilor de învățare-citire, scriere, comunicare, dar și activități extracurriculare – sărbătorirea unor zile religioase, evenimente sau zile internaționale cu scopul cunoașterii tradițiilor, obiceiurilor religioase, informațiilor istorice generale și a îmbogățirii bagajului informațional. În plus, beneficiarii erau implicați în activități de recreere și socializare (jocuri, plimbări, participare la cumpărături etc), activități artistice/plastice și de dezvoltare a simțului estetic (lucru manual – origami, activități de educație plastică/artistică, audiții muzicale etc.) și activități de dezvoltare socială, în grup, desfășurate cu scopul de conștientizare a conceptului de comuniune socială, empatiei, importanța cunoașterii personale, a caracteristicilor individuale și implicit a modului de manifestare în diverse situații. O altă categorie de activități era constituită din activități informaționale, pe diferite teme, de exemplu informări cu privire la riscul consumului de substanțe ilicite, pericolele ce pot apărea în cazul părăsirii voluntare a centrului, consecințele abandonului școlar, modurile de economisire a resurselor de energie, educație pentru sănătate, reguli de circulație pentru pietoni etc.

Referitor la menținerea relației cu familia sau cu alte persoane relevante din viața copilului

Din totalul de 45 de beneficiari ai centrului, 24 mențineau legătura cu membrii familiei sau cu alte persoane importante din viața lor - nași de botez, unchi, mătuși, familii de atașament etc. Potrivit informațiilor furnizate de personalul centrului, vizitele aveau loc, de regulă, în livingul căsuțelor, iar când condițiile meteo permiteau, se puteau desfășura și în curtea centrului. Conform informațiilor furnizate de personalul centrului și a documentelor puse la dispoziția echipei de vizitare, permanent se făceau demersuri pentru identificarea membrilor familiilor beneficiarilor și era încurajată (prin consiliere față în față, telefonic sau prin adrese) menținerea legăturilor beneficiarilor cu membrii familiilor sau cu alte persoane relevante din viața acestora. Pentru gestionarea și contorizare vizitelor persoanelor în centru, dar și a plecărilor beneficiarilor în familie sau la rude. În fiecare casă exista câte un Registru de vizite și de ieșiri din centru.

În ceea ce privește respectarea drepturilor persoanelor cu dizabilități, s-a constatat că în centru **nu puteau fi ocrotiți beneficiari cu deficiențe locomotorii**, întrucât, în căsuțele în care aceștia erau găzduiți nu se regăseau facilități (rampe de acces, băi accesibilizate, etc) destinate utilizării de către această categorie de persoane. Din cei 45 de beneficiari, 8 erau încadrați în grad

de handicap (7 beneficiari gradul mediu și 1 beneficiar grad accentuat), iar situația unuia dintre beneficiari era în curs de evaluare la data vizitei.

Referitor la școlarizarea beneficiarilor, potrivit datelor puse la dispoziția echipei de vizitare de către conducerea centrului, 12 dintre minorii ocrotiți (inclusiv 6 dintre cei 8 beneficiari încadrați într-un grad de handicap) frecventau cursurile unor centre școlare de educație incluzivă, restul beneficiarilor fiind înscriși la școli/licee de masă.

În ceea ce privește **respectarea dreptului beneficiarilor de a face sesizări, reclamații și sugestii**, s-a constatat în timpul vizitei că în fiecare căsuță care găzduia beneficiari exista câte o cutie pentru depunerea sesizărilor și reclamațiilor. Periodic (săptămânal), cutiile erau deschise de către o comisie din care făceau parte 2 beneficiari, un educator specializat și șeful centrului și se întocmea un proces verbal în acest sens. Conform informațiilor furnizate de conducerea centrului și de beneficiarii intervievați, de regulă, beneficiarii preferau să comunice în mod direct cu membrii de personal sau cu echipa de management a centrului cu privire la orice aspect care afecta calitatea vieții în centru. **Totuși, în timpul interviurilor organizate cu beneficiarii centrului, unii dintre aceștia au declarat că nu depun sesizări și reclamații în cutiile respective din convingerea că, "oricum, nu se schimbă nimic". Referitor la acest aspect, membrii echipei de vizitare consideră că echipa de management a centrului trebuie să manifeste transparență și celeritate în soluționarea sesizărilor, reclamațiilor și sugestiilor făcute de beneficiari și să informeze beneficiarii în legătură cu orice aspect sesizat de către aceștia.**

Referitor la colaborari, parteneriate cu organizații neguvernamentale sau instituții

Potrivit informațiilor furnizate de conducerea centrului, în perioada analizată (anii 2021-2022 până la momentul vizitei) au exista colaborări (care erau în vigoare și la momentul vizitei) cu mai multe instituții și organizații neguvernamentale, cu scopul asigurării funcționării în bune condiții a activității centrului, a îmbunătățirii condițiilor de viață din centru, precum și pentru lărgirea paletelor de activități și servicii oferite beneficiarilor. Astfel, centrul a colaborat cu Primăria din județ, Poliția Municipiului Constanța și Inspectoratul de Poliție Județean Constanța, Tribunal și Judecătoria, Inspectoratul școlar Județean, Asociația "Club de bine", Centrul comunitar "Open Doors", Fundația "Project Romanian Rescue", "Liendenfeld", școli, penitenciare etc.

Asistența medicală

Referitor la acordarea asistenței medicale, membrii echipei de vizitare au reținut că centrul avea un cabinet medical dotat cu mobilier (pat consultații, dulap de medicamente și birou), aparatură medicală (tensiometru, stetoscop, termometru, cântar și aparat de urgență), care conținea medicamentele necesare în situații de urgență.

De asemenea, Centrul deținea Autorizația Sanitară de Funcționare nr. 262/04.10.2016, emisă de Direcția de Sănătate Publică Județeană Constanța (pe scurt, DSP Constanța), având ca obiect: activități instructiv-educative, cazare și alimentație colectivă.

Referitor la personalul medical, centrul nu avea medic angajat, serviciile medicale fiind asigurate de către un medic de familie cu care DGASPC Constanța avea încheiat un protocol de colaborare. Acesta avea un cabinet medical în apropierea Centrului și asigura serviciile medicale de asistență primară tuturor beneficiarilor centrului. Asistența medicală era asigurată și de 2 asistenți medicali și 4 infirmieri. La data vizitei, **un post de asistent medical era vacant. Prin urmare, echipa de vizitare consideră necesară ocuparea postului vacant de asistent medical de la nivelul Centrului, având în vedere nevoile beneficiarilor, în scopul asigurării unor servicii corespunzătoare.**

În ceea ce privește consultațiile medicale de urgență sau cele la medicii specialiști, acestea se efectuau în cadrul Spitalului de Urgență din Constanța sau la cabinetele medicale din policlinici. Consultațiile stomatologice erau asigurate în cadrul cabinetului de specialitate de la nivelul DGASPC Constanța.

Din cei 45 de beneficiari, 38 aveau vârsta cuprinsă între 7 și 18 ani, iar 7 beneficiari aveau vârsta mai mare de 18 ani. Erau 12 beneficiari încadrați în grad de handicap, din care 11 cu grad mediu și un caz cu grad accentuat, care beneficiau de evaluare medicală de către personalul medical al instituției la admiterea în centru.

Referitor la activitatea medicală desfășurată în anul 2021, din documentele studiate a rezultat că un număr de 12 beneficiari au primit tratament pentru afecțiuni neuropsihiatrice infantile; 45 de copii au fost tratați pentru afecțiuni dermatologice – pediculoză, dermatită de contact, eczema, psoriasis; 43 de cazuri de afecțiuni respiratorii; 76 situații de cefalee; afecțiuni stomatologice – 34 (nevralgii dentare și abcese dentare); escoriații tegumentare - 62 de cazuri; otalgie -19 cazuri. Au fost 11 cazuri de solicitări a numărului de urgență 112 atât pentru suferințe somatice, cât și neuropsihice. De asemenea, copiii din Centru au beneficiat în aceeași perioadă de

53 investigații de laborator, 2 ecografii abdominale; câte un caz de consultație obstetrică - ginecologie, respectiv o radiografie osoasă. Periodic se realiza educația sanitară a personalului angajat și a copiilor în legătură cu prevenția răspândirii infecției cu virusul SARS Cov19, riscurile consumului de droguri, alcool, educație alimentară și educație sexuală.

În ceea ce privește anul 2022, de la început și până la data vizitei (17.11.2022), se făcuseră 86 de tratamente pentru diverse afecțiuni acute sau cronice: respiratorii, gastrointestinale, din sfera ORL, cefalee, afecțiuni stomatologice, diverse alergii etc. În anul 2022 au fost 10 prezentări ale beneficiarilor în secția de primiri urgențe a Spitalului Județean Constanța pentru: fracturi, traumatisme, afecțiuni neuropsihice. Din cele 10 prezentări, 4 reprezentau cazuri de acutizare a simptomatologiei a unei beneficiare cu vârsta de 14 ani cu multiple alte internări la spitalele de psihiatrie din Voila, Săpoca, Alexandru Obregia – București.

La data vizitei, un număr de 10 beneficiari primeau tratament pentru afecțiuni neuropsihiatrice, din care 8 fete și 2 băieți. Diagnosticile pentru care se făceau aceste tratamente erau: tulburări mintale, sindrom de tip ADHD, tulburări de reactivitate emoțională, sindrom hipomaniacal, trăsături dizarmonice de personalitate, tulburări reactive de atașament. Existau și 3 beneficiari cu diagnostice neuropsihiatrice (întârziere mentală ușoară, tulburări hiperkinetice, microcefalie, tulburări de vorbire, retard mental ușor, sindrom ADHD), dar care nu primeau tratament, medicul specialist neuropsihiatru considerând că nu era nevoie.

Au fost examinate și rapoartele de activitate zilnice ale asistentelor medicale care conțineau informații despre: evoluția generală a beneficiarilor, monitorizarea stării a personalului, realizarea tratamentelor medicamentoase în cazurile cronice și în cele acute, supravegherea igienei personale, efectuarea curățeniei în cameră, întocmirea documentației, verificarea circuitelor în sectorul se spălătorie etc.

Fiecare beneficiar avea un dosar medical care cuprindea informații referitoare la starea de sănătate a acestuia, toate consultațiile de la medicii specialiști, scrisorile medicale, biletele de internare, rețetele, etc. În cadrul dosarului medical erau întocmite fișe de acord informat ale pacientului în vederea evaluării, internării sau efectuării intervențiilor terapeutice de specialitate, semnate de părinți sau de reprezentanții legali ai beneficiarilor.

În cadrul Centrului exista un *Registru Special de Evidență a Incidentelor* în care erau înregistrate toate evenimentele deosebite și în care erau consemnate 53 de cazuri în anul 2022, de la început și până la data vizitei și 33 de cazuri în anul 2021. Din analizarea acestui Registru, s-a

constatat faptul că erau descrise: situații de agitație psihomotorie și agresivitate, diversele traumatisme rezultate prin auto sau heteroagresiune cu producere de plăgi, escoriații, contuzii oculare, fractură de umăr, diverse urgențe medicale, abateri comportamentale – părăsire voluntară centru, nerespectarea orei de revenire în centru etc. Existau informații despre data evenimentului, modul de producere, consecințele acestuia, felul în care a fost soluționat, anunțarea autorităților competente, starea beneficiarului, a evoluției stării de sănătate, a rezultatului investigațiilor medicale, alte măsuri luate. De asemenea, s-a reținut că, în acest Registru, într-un număr mare de cazuri era implicată o beneficiară cu vârsta de 14 ani, aflată în evidența specialiștilor psihiatri, cu următoarele diagnostice: retard mintal ușor, tulburare de conduită, trăsături dizarmonice de personalitate, tulburare reactivă de atașament, sindrom depresiv anxios. Aceasta primea tratament cronic neuropsihiatric, beneficia de un program de psihoterapie comportamentală, dar avea un comportament imprevizibil, cu numeroase episoade de agitație psihomotorie și cu fenomene de auto și heteroagresivitate. În anul 2022 a avut un număr de 6 internări la spitalele de psihiatrie din Voila, Săpoca și "Alexandru Obregia" – București, cu numeroase alte prezentări la camera de gardă a Spitalului Județean Constanța. Din discuțiile purtate cu personalul medical și cu conducerea centrului a rezultat faptul că pentru supravegherea corespunzătoare a acestei beneficiare erau alocate resurse de personal suplimentare pe parcursul unei zile întregi, existând riscul neglijării altor activități. **Prin urmare, echipa de vizitare consideră necesar continuarea demersurilor medicale, psihiatrice, psihologice într-un centru specializat, în vederea găsirii unei soluții terapeutice adecvate.**

Din relatările personalului medical a rezultat faptul că exista o evidență a ciclului menstrual al beneficiarelor având în vedere faptul că acestea erau active din punct de vedere sexual. Astfel, în luna noiembrie, un număr de 12 fete erau monitorizate, personalul medical realizând numeroase informări referitoare la educația sexuală, noțiuni de îngrijire corporală, procesele prin care trece corpul în copilărie și adolescență, protejarea împotriva bolilor cu transmitere sexuală, etc.

Echipa de vizitare consideră necesară continuarea acestor activități de conștientizare a beneficiarilor cu privire la sănătatea sexuală și reproductivă.

Erau întocmite condici de prescripții medicamente și materiale sanitare semnate de persoanele care eliberau și respectiv de cele care primeau produsele respective. Conducerea centrului a pus la dispoziția echipei de vizitare și condica de prescripții a medicamentelor cu regim special (antipsihotice, hipnotice și anxiolitice). Un număr de 10 beneficiari primeau tratamente

neuropsihiatrice pentru diversele afecțiuni, fiind periodic evaluați de medicul specialist neuropsihiatru.

Din discuțiile purtate cu personalul medical a rezultat faptul că nu au existat decese în cadrul Centrului în intervalul analizat (2021-2022).

Nu exista la nivelul unității un cabinet de kinetofizioterapie, însă beneficiarii efectuau exerciții fizice, precum și jocuri adaptate vârstei pe terenurile de sport ale centrului, conform unui program zilnic, sub supravegherea educatorilor.

În urma convorbirilor purtate atât cu beneficiarii, cât și cu personalul medical, a rezultat faptul că un număr de circa 18-20 de beneficiari fumau atât în cadrul centrului, cât și în afara acestuia, neconștientizând riscurile asupra sănătății: favorizarea afecțiunilor respiratorii, scăderea funcției pulmonare, risc de deces premature, risc de cancer pe termen lung. În schimb nu erau înregistrate cazuri de consum de alcool sau de substanțe halucinogene. **Prin urmare, echipa de vizitare consideră necesar ca la nivelul centrului să se desfășoare activități de informare, conștientizare, renunțare la fumat având în vedere toate efectele negative ale acestui obicei nesănătos .**

Din analiza documentelor medicale, a rezultat faptul că toți beneficiarii centrului au fost vaccinați antigripal pentru anul 2022, neexistând cazuri de îmbolnăviri cu noul coronavirus în această perioadă.

Unitatea asigură și **alimentația beneficiarilor**, hrana fiind preparată în cadrul unui alt centru al DGASPC Constanța, transportată în centru cu o autospecială și servită în sălile de mese ale fiecărei căsuțe. Meniul era stabilit în colaborare cu un asistent medical nutriționist și cu consultarea beneficiarilor, pentru a fi asigurate nevoile biologice, precum și pentru a fi respectate indicațiile medicale cu privire la structura calorică și nutrițională. Spre exemplu, la data vizitei, meniul a constat în: •micul dejun: cașcaval, fulgi de porumb, iaurt; •prânz: supă de tăiței, mâncare cu varză, pulpă de curcan;•cină: tocană cu cârnați. În meniu era trecută și o gustare (halva). Cina era păstrată în frigiderul centrului pentru a fi servită în cursul dimineții următoare. Exista un singur regim comun, nefiind și beneficiari cu nevoi speciale din acest punct de vedere.

Alte aspecte reținute în timpul vizitei în centru

În centru exista un sistem de supraveghere video, în anumite puncte din curte, dar și la parterul căsuțelor, în dreptul căilor de acces și în spațiile comune, nu și la etajul acestora, unde erau amplasate dormitoare beneficiarilor. Toate camerele video erau conectate la computerul aflat în biroul șefului de centru. Membrii echipei de vizitare au observat că centrul oferea condiții foarte bune de cazare, în case fiind curățenie și ordine, iar spațiile de locuit ale beneficiarilor erau personalizate. Potrivit informațiilor furnizate de conducerea centrului, de ceilalți membri ai personalului, dar și de minorii intervievați în timpul vizitei, în perioada analizată nu s-au înregistrat incidente majore în centru. Niciunul dintre minorii și angajații intervievați nu avea cunoștință despre situații de rele tratamente aplicate beneficiarilor, în centru sau în afara acestuia (de exemplu la școala, în timpul frecventării cursurilor). De asemenea, persoanele intervievate au declarat că nu au fost înregistrate situații de bullying la școală, a căror victime să fie beneficiari ai centrului.

Relația dintre beneficiari și personalul centrului

Din relatările personalului și ale beneficiarilor, relațiile dintre beneficiari și personalul centrului erau bune. Cu toate acestea, una din beneficiare a reclamat existența unui incident care a implicat agresivitate verbală și fizică între una dintre fetele din centru și o educatoare, în data de 15.11.2022. De asemenea, copiii au relatat și faptul că această educatoare ar lua din desertul destinat copiilor din centru.

Ca soluție la incidentul din 15.11.2022, administrația centrului a mutat educatoarea în cauză la o altă căsuță din același centru.

De asemenea, din consultarea dosarelor beneficiarilor a reieșit că un alt educator a fost implicat în mai multe incidente cu beneficiari din centru. Astfel:

- în data de 13.04.2022, a existat o situație tensionată în cadrul unei activități de socializare la cinematograful cu unul dintre beneficiarii minori ai Centrului;
- în data de 14.04.2022, un beneficiar minor s-a accidentat suferind o contuzie la buză și limbă;
- în data de 17.04.2022, un alt beneficiar minor s-a simțit jignit și jenat de atitudinea, cuvintele și comportamentul educatorului, în cauză.

Ca urmare a acestor incidente, în întâlnirea de management de caz din data de 21.04.2022, a fost propusă informarea educatorului cu privire la corectarea comportamentului în prezența

beneficiarilor, obligația respectării Regulamentului de Ordine Interioară (ROI), respectarea codului etic și a legislației în vigoare cu privire la nediscriminare, respectarea demnității copilului, asigurarea integrității fizice și psihoemoționale a copiilor, precum și informarea cu privire la consecințele și impactul comportamentului educadorului asupra personalității copiilor și informarea cu privire la consecințele legale. Doamna Șef Centru a menționat că a fost efectuată o cercetare în cazul educadorului și acesta a fost sancționat prin avertisment scris.

Pentru 3 beneficiari majori erau începute demersurile pentru încetarea serviciilor, întrucât, erau plecați din Centru fără permisiune.

Față de cele expuse, în temeiul art. 43 alin. (1) din Legea nr. 35/199 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată,

Avocatul Poporului

RECOMANDĂ

conducerii Complexului de Case de Tip Familial "Micul Rotterdam"

din municipiul Constanța

să întreprindă măsurile legale care se impun pentru:

1. Informarea beneficiarilor cu privire la conținutul anumitor documente și însușirea de către aceștia a conținutului documentelor, sub semnătură, în conformitate cu legislația și normativele din domeniul protecției copilului; asumarea, sub semnătură, a conținutului documentelor concepute de către angajați centrului.
2. Încurajarea beneficiarilor pentru a depune sesizări, reclamații și sugestii; soluționarea cu maximă transparență și celeritate a sesizărilor, reclamațiilor și sugestiilor făcute de beneficiari, precum și informarea permanentă a beneficiarilor cu privire la aspectele sesizate de către aceștia.
3. Crearea unui cadru care să asigure tuturor copiilor posibilitatea de a-și exprima opinia cu privire la întocmirea meniurilor, și eventual participarea acestora, în funcție de nivelul de dezvoltarea psiho-somatic, la prepararea alimentelor și servirea meselor.
4. Efectuarea demersurilor pentru ocuparea postului de asistent medical vacant, în scopul asigurării unor servicii corespunzătoare nevoilor beneficiarilor.

5. Efectuarea demersurilor medicale, psihiatrice, psihologice necesare pentru a se găsi o soluție terapeutică adecvată beneficiarei cu multiple internări în spitalele de psihiatrie.
6. Continuarea activităților de conștientizare a beneficiarilor cu privire la sănătatea sexuală și reproductivă.
7. Desfășurarea de activități de informare, conștientizare și renunțare la fumat având în vedere toate efectele negative ale acestui obicei nesănătos.
8. Creșterea calității proceselor de selectare, pregătire și evaluare a educatorilor din centru, precum și a programelor de supervizare și de suport și consiliere individuale și/sau de grup pentru aceștia, în vederea îmbunătățirii relațiilor cu beneficiarii din centru.
9. Identificarea unor soluții în vederea accesibilizării spațiilor pentru persoane cu dizabilități.

